

Kwaliteit Blijft Boeien!

BirGem Nieuwsbrief

Nr. 4/6 2013

Verwerkings-eigenschappen

Toermalijn heeft een hardheid van $7\frac{1}{4}$ en is daarmee geschikt als ringsteen. Wel kunnen de facetranden slijten.

Omdat met name baguette geslepen toermalijn breukgevoelig kunnen zijn is bij het zetten is een beetje voorzichtigheid geboden. Toermalijn is kleurecht, niet gevoelig voor chemicaliën, vertoont geen splijting en kan met stoom gereinigd worden.

De edelsteen is redelijk hittebestendig en men moet oppassen wanneer men toermalijn ultrasoon wil reinigen.

Hoewel deze adviezen met grote zorg zijn samengesteld, kunnen er geen rechten aan ontleend worden.

Toermalijn is pyro-elektrisch. Dit wil zeggen dat bij verwarming van het materiaal een elektrische spanning ontstaat. Bij gebrek aan een pijp (zie hiernaast) kunt u een toermalijnkristal op uw computerscherm plakken, dat zich dan ontladert van statische elektriciteit!

Wist u dat...

- transparante toermalijnkristallen met een zwart uiteinde vroeger 'moorkop' genoemd werden?
- de meeste toermalijnen dichroïsme vertonen? Dit wil zeggen dat de edelsteen van verschillende aanzichten verschillende kleuren laat zien.
- toermalijn door zijn ingewikkelde chemische samenstelling nog niet commercieel synthetisch geproduceerd kan worden?

De zomervakantie is nog niet voorbij of BirGem gaat alweer voor u op inkoop. Heeft u nog speciale verzoeken of goede ideeën, dan kunt u dit vóór **5 september** doorgeven via info@birgem.nl. Een telefoontje kan natuurlijk ook.

In de schijnwerper:

Toermalijn

Deze keer staat de nieuwsbrief in het teken van toermalijn, een edelsteen die voorkomt in alle kleuren van de regenboog, plus nog een aantal meer.

Geen andere edelsteen kent deze verscheidenheid aan kleuren, die ieder een aparte naam hebben. De meest bekende hiervan zijn:

Rubelliet, dat varieert van rood tot hot pink, **indigoliet**, met kleuren van blauw tot indigo en **schörl**, dat zwart is.

Dan zijn er nog een aantal bijzondere toermalijnen zoals **watermeloentoermalijn** met een groene 'schil' en een roze centrum, **chromtoermalijn** is de benaming voor meerkleurige toermalijn, **chromtoermalijn** dat door zijn hoge chroomgehalte prachtig diepgroen is en natuurlijk **paraibatoermalijn**, dat verkrijgbaar is in neon-blauw, -turquoise en -groen.

Watermeloentoermalijn

Chromtoermalijn

Paraibatoermalijn

Hoewel de meeste kleuren al in de oudheid bekend waren, kregen zij hun verzamelnaam toermalijn pas nadat de Hollanders de edelstenen in Europa introduceerden. Handelaren van de VOC namen deze gekleurde edelstenen mee vanuit Sri Lanka, op dat moment een Nederlandse kolonie, en noemden ze 'turamali' dat in het Singalees 'as-aantrekker' betekent. Deze 'asch-steen' werd vanwege zijn elektrische eigenschappen gebruikt om as uit gerookte pijpen te trekken.

Tegenwoordig liggen de belangrijkste mijngebieden in Brazilië, Midden-Afrika, Zuid-Azië en de Verenigde Staten. De kristallen zijn cilindrisch van vorm en hebben drie, zes of negen zijden.

Ze kunnen tot wel een meter hoog zijn!

In de ruwe kristallen is vaak al een schitterend verloop van kleur te zien. Dit kan in de lengte zijn, maar soms komen de verschillende kleuren juist in een dwarsdoorsnede tevoorschijn.

Bent u op zoek naar een edelsteen in een minder gangbare kleur of tint? De kans is groot dat toermalijn u uit de brand kan helpen! Wij helpen u graag bij het vinden van de perfecte toermalijn.

Met medewerking van:

B. M. Muste, F. Majoor, M. Noordam, C. Marks
en E. Wolff